

principielle Udtalelser for og imod, som tidligere er kommet frem. Jeg vil blot fremhæve, at naar Forslaget nu kommer frem igen, skulde man dog mene, at det maatte kunne være bilagt med en behørig Dokumentation for, at det af Samfundshensyn var absolut nødvendigt at kræve Forbud mod Kvinders Deltagelse i Natarbejde. Thi det maa man jo huske paa, at dette Forslag betyder et meget betydeligt Indgreb i voksne Menneskers Erhvervsfrihed.

Lige saa lidt som vi paa andre Omraader vil benægte, at der kan være visse Forhold, som nødvendiggør Indgriben fra Samfundets Side — det gælder navnlig overfor Børn, men selvfølgelig ogsaa voksne Mennesker, og vi kan i vor nuværende Lovgivning paavise Sted efter Sted, hvor der er sket saadanne Indgreb —, lige saa stærkt maa vi paa den anden Side hævde, at navnlig et saa betydeligt Indgreb som det her foreslaaede maa kunne bilægges med absolut uomstødelige Beviser for, at Natarbejde tager særlig paa Kvinder fremfor paa Mænd. Man maa gennem Sygeligheds- eller Dødelighedsstatistik eller gennem andre Oplysninger f. Eks. om, at Børn af Kvinder, der har arbejdet om Natten, er tilbage i Udviklingen, er daarlige Individuer, kunne dokumentere, at Samfundshensyn gør et saa stort Indgreb absolut nødvendigt; kan man ikke det, maa man undlade at stille den Slags Forslag, thi det er ikke tilstrækkeligt, at man siger: Vi finder, at det er ubekvemt for Kvinder at arbejde om Natten. Vi maa principielt holde paa, at de, der kræver den Slags indgribende Forbud, ogsaa fører Beviset for deres Nødvendighed, og det maatte de have kunnet føre gennem den Aarrække, der nu er gaaet.

Vi fra Venstres Side kan ikke paa det foreliggende Grundlag gaa med til at indskrænke Kvindernes Erhvervsfrihed, og der skal stærke Beviser til, inden vi gaar med til det. Jeg ved ikke, om det er muligt i det kommende Udvalg at fremlægge denne Dokumentation, men kan det ikke gøres, saa kan vi ikke tiltræde dette Forslag, idet vi mener, at det er et ubeføjet Indgreb i voksne Menneskers Erhvervsfrihed. Det maa være saaledes, at der er lige Ret for dem, der vil arbejde, naar de ifølge deres Konstitution kan udfylde deres Plads paa det Arbejdssted, hvor de er sat, og det uden Hensyn til, om det er Mænd eller Kvinder. Det kan godt være, at man fra socialdemokratisk Side vil hævde: Ja, ja, men naar vi afskærer jer fra dette Arbejde, saa skal vi nok sørge for at sikre jer den tilstrækkelige sociale

Hjælp. Men det er en Fremgangsmaade, som vi fra Venstres Side er imod. Vi ønsker ikke, at de, der vil arbejde, skal afskæres fra Arbejdspladsen og i Stedet for henvises til social Hjælp. Det kan ikke være den rigtige Fremgangslinie for vort økonomiske Samfund at indskrænke Arbejdspladsen for dem, der vil arbejde, og udvide Omraadet for dem, der skal leve af social Understøttelse.

Derfor maa vi principielt vende os mod dette Forslag. Jeg tror heller ikke, at de Kvinder, der nu udtaler sig mod Natarbejde, vilde udtale sig mod det, hvis de fik stillet denné Betingelse: Vil I ikke arbejde om Natten, saa er I overhovedet afskaaret fra Arbejdspladsen. Men det er dette, det drejer sig om; om man skal forbyde de Kvinder, der allerede er i Natarbejde, at deltage videre i dette, eller afskære dem fra Arbejde overhovedet. At de, der deltager i Natarbejdet, vilde foretrække, hvis det kunde ordnes saaledes, at arbejde om Dagen, ja, det er givet, men det er ikke tilstrækkelig Begrundelse for at indføre et almindeligt Forbud mod Kvinders Deltagelse i Natarbejde.

Derfor maa ogsaa dette Lovforslag henvises til videre Behandling i et Udvalg, hvor vi saa kan drøfte de forskellige Forhold nærmere. Vi maa jo dog huske paa, at der er — det viser Befolkningsstatistikken — 90 000 flere voksne Kvinder end Mænd, og jeg synes, det er en meget betænkelig Sag at gaa til at afskære dem fra at deltage i Erhvervslivet paa lige Vilkaar med Mændene, hvor de er i Stand til at udføre Arbejdet uden Skade for deres Sundhed og uden Skade for den kommende Slægt.

Hvis det Lovforslag, der her foreligger, skulde blive gennemført til 1. April, ja, saa vil altsaa en af de mange Kvinder, som kommer ind under denne Lov — det drejer sig om Kvinder, ofte Enker, som har mistet deres Forsørgere, og som gennem deres fulde Deltagelse i Erhvervslivet paa alle Tider af Døgnet, hvor deres Helbred tillader det, selvstændig opretholder et Hjem — kunne gaa hjem og sige til dem, for hvem hun har Ansaret: Ja, fra i Morgen, den 2. April, er jeg nu afskaaret fra min Arbejdsplads, ikke fordi min Arbejdsgiver er utilfreds med mig, ikke fordi jeg ikke kan udføre Arbejdet i Følge hele min Konstitution, ikke fordi jeg er utilfreds med den Løn, jeg kan oppebære for dette Arbejde, men alene, fordi man paa Rigsdagen mener, det er betimeligt, at jeg afskæres fra en Arbejdsplads, hvor jeg har gjort Fyldest i